

İÇİNDEKİLER

Sunuş & Preface

Şule DEMİRKOL ERTÜRK
Şehrin Sunduğu Metni Okumak: Türkçe ve Fransızca İstanbul

Esther HEBOYAN
Sait Faik, Corps Et Âme Ou Les Métaphores De L'extrême

Hülya KAYA
Strategischer Aufbau Der Transferkompetenz: Simultandolmetschen Aus Der C-Arbeitssprache

Sevcan YILMAZ
Çeviribilimde “Metin” Kavramı Ve Elektronik Edebiyatla Yenilenen Bir Metin Olarak *Toc: Bir Medya-Roman*

CEVİRİBİLİMCİLERİN KALEMİNDEN YİTİRDİĞİMİZ MESLEKTAŞLARIMIZ

Özlem BERK “Elif DALDENİZ-BAYSAN” için yazdı.
Meral CAMCI – Aslı TAKANAY “Ebru GÜLTEKİN-İLICALI” için yazdılar.
Turgay KURULTAY “Wolfram WILLS” için yazdı.

İ.Ü. ÇEVİRİBİLİM DERGİSİ

İ.Ü. Çeviribilim Dergisi, yerel nitelikli uluslararası hakemli bir dergidir. Özel sayılar hariç yılda iki kez çıkar. Türkiye'ye ve yakın bölgesine yönelik çalışmalarını uluslararası akademik arenaya taşıma ve bilimsel olarak tartışılabilir kılma amacını taşımaktadır. Bu nedenle bölgesel çeviri gerçeklerinden yola çıkarak geçmişten bu yana Doğu ve Batı veya Kuzey ve Güney arasındaki ilişkilerde biriken zengin çeviri deneyimini çağdaş bilimsel kuramlar ışığında incelemelere yer açarak uluslararası akademik mozaığe kendi rengini katmayı hedeflemektedir. Bu nedenle de, bilgiyi ithal etme politikasından çok Türkiye'nin ve yakın bölgesinin zengin çeviri deneyimini uluslararası arenaya taşıma işlevini yerine getirmeyi hedeflemektedir. Uluslararası iletişimde İngilizcenin kolaylaştırıcı rolünü dikkate alırken "çeviri"nin dil ve kültürle doğrudan ilişkisini de önemseyerek İngilizcenin egemenliğindeki tek dilli yaklaşımdan uzak durmayı seçmiş ve dergide başta Türkçe, İngilizce, Almanca ve Fransızca olmak üzere çok-dillilik benimsemiştir. Dergide yer verilecek çalışmalarda yöntemsel olarak özgünlük, görgüllük, sistemlilik, açıklık ve uluslararası akademik çevreye seslenebilirlik özellikleri temel alınmıştır.

Dergimiz karşılaştırmalı çeviri incelemeleri, çeviri kuramı, çeviri eleştirisi, çeviri eğitimi, çeviri tarihi, çeviri etiği, profesyonel çevirmenlik, çeviri teknolojisi ve özel alan çevirisi gibi alanımızla doğrudan ilgili konuların yanı sıra karşılaştırmalı kültür ve yazın incelemeleri, küresel bilgi transferi, diller ve kültürlerarası etkileşim gibi konularda çeviriyle bağlantıyı ön planda tutan disiplinlerarası çalışmalara da açıktır. Dergi derlenmiş bilgiler aktarmakla yetinmeyip özgün bilgi üretimine katkı sağlama özelliği taşıyan makalelere yer vermeyi amaçlamaktadır. Yüksek lisans ve doktora tezlerinden türetilmiş yenilik içeren incelemeleri de özgün bilgi kapsamında değerlendirmektedir. Dergide ayrıca ilgili alanlarda kitap ve tez tanıtımlarının yanı sıra, nitelikli çeviribilimsel etkinliklerle ilgili duyurulara da yer verilecektir.

I.U. JOURNAL OF TRANSLATION STUDIES

I.U. Journal of Translation Studies is a refereed international journal of regional research. It is issued biannually except for special issues on specific occasions. It aims to promote national studies in the international arena of science and trigger new lines of scientific discussion. Therefore, harking back to the regional translation as a phenomenon which derives from the relations between not only the East and the West but also the North and the South, it intends to deal with the rich heritage in the light of the contemporary theories of Translation Studies, thereby enriching the international cultural mosaic of the world by adding her own authentic colours to it. Accordingly, it aims at functioning as a means of transferring knowledge from the rich translation experience of Turkey and her neighbourhood to the international arena instead of importing knowledge from international journals. Considering the current trend of monolingualism or the hegemony of English as Lingua Franca in international journals as well as the close relationship of "translation" with language and culture, it deliberately prefers to stay away from monolingualism and adopts the policy of multilingualism by making use of such languages as Turkish, English, German and French. Within the frame of the above principles, the submissions are expected to abide by the main terms of scientificity, originality, clarity, systematicity and empricity in their methodology as well as addressing the universal academic environment.

The journal mainly covers the areas of Comparative Translation Studies, Translation Theory, Ethics of Translation, Translation Criticism, Translator Training, History of Translation, Professionalism, Information Technologies, Domain-Specific Translation and Interdisciplinary Studies on translation. It is also open to translation-oriented studies which deal with comparative cultural and literary studies, papers on global transfer of knowledge, studies on linguistic and cultural encounters as well as papers based on MA and PhD dissertations which foreground their relation with Translation Studies. The journal aims to issue not such articles as those saturated with compiled knowledge, but as those which contribute to the generation of original knowledge. Therefore, it evaluates innovative studies on MA and PhD dissertations within the coverage of original knowledge. Additionally, the journal will include reviews of books, notices of translation activities and lists of new publications within Translation Studies.

Sunuş

Dergimiz akademik bir derginin yayınlanma koşulları gereği uzun zaman alan hakemlik süreci ve bürokratik işlemler sonucunda 4. sayısına ulaştı. Aslında süreci hızlandırmak için elimizden geleni yapmaya çalışmamıza karşın bu zaman aralığını kısaltmakta pek başarılı olmadık. Bir sonraki sayımız için daha erken buluşabilmeyi diliyoruz.

Bu sayımızda dört makale ve üç anma yazısı yer almaktadır. 2012 yılı Türk çeviribilimciler için zorlu ve hüzünlü bir yıl oldu. İki meslektaşımızı kaybettik. Birini beklenmedik, apansız ve anlamsız bir kazada, diğerini ise amansız bir hastalık sonucunda. Bu değerli arkadaşlarımızı Çeviribilim alanına olan katkıları, araştırmacı ve paylaşımcı özellikleriyle anmaya, tanımayan meslektaşlarımız için onları yine Çeviribilimci meslektaşlarının kaleminden tanıtmaya karar verdik. Ebru Gültekin Ilıcalı'yı Aslı Takanay ve Meral Camcı'nın kaleminden, Yrd. Doç.Dr. Elif Daldeniz Baysan'ı ise Doç Dr. Özlem Berk Albachten'in kaleminden okuyarak anacağız. Yine 2012 içinde kaybettiğimiz Alman Çeviribilimci ve yıllar önce İstanbul Üniversitesi'ne yaptığı ziyaretlerde Çeviribilim çalışmalarının başlamasına katkı sağlayan Prof. Wolfram Wills'i ise Prof. Turgay Kurultay'ın yazısıyla anıyoruz.

Bu sayının ilk makalesi Şule Demirkol Ertürk'ün *Şehrin Sunduğu Metni Okumak: Türkçe ve Fransızca İstanbul* başlıklı makalesi Ahmet Hamdi Tanpınar'ın "İstanbul" (1946) başlıklı denemesi ve bu denemenin Paul Dumont tarafından yapılmış olan Fransızca çevirisini (1996) inceliyor. Makale, kuramsal açıdan, Roland Barthes'ın, şehrin bir "söylem" olduğu yönündeki görüşlerinden ve Michaela Wolf'un kültürü "montajlanmış metinler" olarak ele alma yaklaşımından yola çıkıyor ve Tanpınar'ın İstanbul üzerine yazdığı denemeyi, şehrin sunduğu metnin bir "çevirisi" ve Tanpınar'ı da şehrin "çevirmeni" olarak kabul ediyor. Makalede söz konusu denemenin Paul Dumont'un tarafından yapılan Fransızca çevirisi ise, Tanpınar'ın yaptığı "çevirinin" dillerarası çevirisi olarak inceleniyor. Her iki metin ayrı ayrı ve karşılaştırmalı olarak çözümleniyor Tanpınar'ın ve Dumont'un, şehrin çevirmenleri olarak, şehre neler kattıkları, şehrin sunduğu metni nasıl okuyup, kendi ürettikleri metne nasıl aktardıkları araştırılıyor.

Dördüncü sayımızın ikinci makalesi Esther Heboyan'a ait. Yazar bu makalede Sait Faik'in "Ben ne yapayım" ve "Öyle bir hikâye" öykülerinden yola çıkarak (Türkçe-Fransızca) çeviri yoluyla dilsel-ekinsel ötekileşmeyi çözümlüyor. Bu çözümlenmede yazarın imgeleminin desteklediği karşılaştırma ve eğretilmelerin çevirisi dillerin ekinler ötesi evrensel imgelerle beslenen uzun yolculuğuna dikkat çekiyor.

Üçüncü makalemiz ise *Hülya Kaya'nın Strategischer Aufbau Der Transferkompetenz: Simultandolmetschen Aus Der C-Arbeitsprache* Dokuz Eylül Üniversitesi Mütercim Tercümanlık bölümünde yaptığı bir uygulamanın empirik verilerine dayanır. Sözlü çeviri alanında, özellikle de eşzamanlı sözlü çeviri alanında ülkemizde yapılan az sayıda görgül veriye dayanan çalışmaya eklenen bir makale olarak dikkatleri çekiyor. Eşzamanlı çeviride aktarım yetisinin geliştirilmesini konu alan Almanca Mütercim Tercümanlık Bölümünde C dili Almancadan eşzamanlı çeviri yapılırken aktarım yetisinin geliştirilmesi için kullanılan yöntemlerden yola çıkarak çeşitli eğitim yöntemleri ve programları öneriyor. Son makalemiz ise kaynağını Sevcan Yılmaz'ın doktora çalışmasından alan bir makale. Başlığı *Çeviribilimde "Metin" Kavramı Ve Elektronik Edebiyatla Yenilenen Bir Metin Olarak Toc: Bir Medya-Roman*. Bu makale metin kavramını odak noktasına alarak, bu kavramın geçirdiği değişimleri tanımlamaya çalışıyor. Bu tartışmayı özellikle de elektronik edebiyat bağlamında yapan Yılmaz'ın makalesi, metin, yazar, okur, çevirmen ilişkilerine yoğunlaşıyor. Ele aldığı kuramsal çerçevedeki fikirleri somutlaştırmak için çözümlenme metni olarak Steve Tomasula'nun *TOC: Bir Medya-Roman* adlı elektronik romanını inceleme nesnesi olarak alıyor. Kuşkusuz, *İ.Ü. Çeviribilim Dergisi* hala bebeklik dönemini yaşayan bir dergi. Ancak Çeviribilim alanındaki yayın sayısının artmasına katkı sağlamasını ve dünyanın bu bölgesinin akademisyen ve uygulamacılarının sesi olmasını umuyoruz.

Alev Bulut-Betül Parlak
Sayı Editörleri

Editorial

Our journal has reached its fourth issue despite the long refereeing process and the bureaucratic procedures to be fulfilled as an academic journal. Although we have done our best as a team it was not possible to issue it any earlier. We hope to reach you sooner for our next issue. This issue offers four academic papers and three articles of commemoration. Translation Studies scholars in Turkey suffered two losses in 2012, it has been a year of grief and sorrow for us. Two of our beloved colleagues passed away: One because of an unexpected, sudden and unbelievable accident and other at the end of a long and dignified fight with an incurable disease. We decided to issue articles on these beloved friends by their colleagues in our field in Turkey to be able to commemorate them as well as introducing them to those who have not known them with their contribution to the field as researchers and academicians. Aslı Takanay and Meral Camcı commemorate Ebru Gültekin Ilıcalı and Assoc. Prof. Dr. Özlem Berk Albachten commemorates Assist. Prof. Dr. Elif Daldeniz Baysan. We also lost German scholar and academician Prof. Wolfram Wills in 2012, who was known with his contribution to our field from years ago during his visits to Istanbul University. Prof. Turgay Kurultay commemorates Prof. Wolfram Wills with his article on his work and endeavour.

The first article of this issue is by Şule Demirkol Ertürk and it is titled *Şehrin Sunduğu Metni Okumak: Türkçe ve Fransızca İstanbul* which offers an analysis of Ahmet Hamdi Tanpınar's essay titled "İstanbul" (1946) and the French translation of the essay by Paul Dumont (1996). The article is theoretically based on Roland Barthes' view of the city as a "discourse" and Michaela Wolf's approach to culture as "assembled texts" and discusses Tanpınar's essay on Istanbul as the "translation" of the text offered by the city itself and Tanpınar as the "translator" of the city. The article discusses the translation of the essay in question into French by Paul Dumont as the interlingual translation of the "translation" accomplished by Tanpınar. Both texts are analyzed separately and comparatively and the contributions of Tanpınar and Dumont, as the translators of the city, are discussed in terms of their reading and perception of the text offered by the city and how they transferred it into the texts that they produced.

Second article of this issue is by Esther Heboyan focusing on two short stories by Sait Faik, "Ben Ne Yapayım?" (What Am I Supposed to Do?) and "Öyle Bir Hikaye" (Just a Story), this article analyzes the reconstruction of Turkish linguistic and cultural otherness through divergent translation practices. By paying special attention to the translation of Turkish metaphors and similes, whether historically fixed or created by the author, it becomes obvious that languages themselves are great travellers being nurtured on universal/transcultural images and idioms.

Our third article titled *Strategischer Aufbau Der Transferkompetenz: Simultandolmetschen aus der C-Arbeitsprache* by Hülya Kaya is based on the empirical data of an application carried out at the Translation Studies Department of Dokuz Eylül University. The article deserves attention as a new study added to the already limited number of empirical studies conducted in the field of interpreting, especially in simultaneous interpreting in our country. The article offers a variety of educational methods and programs for the purpose of developing the transfer competence in simultaneous interpreting from German as the C language on the basis of the methods used at the German Translation and Interpreting Division.

Last article of the issue is by Sevcan Yılmaz and it is based on her doctoral dissertation. The title of the article is *Çeviribilimde "Metin" Kavramı ve Elektronik Edebiyatla Yenilenen Bir Metin Olarak Toc: Bir Medya-Roman (The Concept of "Text" in Translation Studies and Toc as a Text Renewed by Electronic Literature: A Media-Novel)*. This article focuses on the concept of text and attempts at discussing the changes that the concept has gone through. Yılmaz takes up the discussion in question specifically within the frame of electronic literature by focusing on the relations among the text, the author, the reader and the translator. In order to be able to concretize the ideas within this theoretical frame, she analyzes the electronic novel by Steve Tomasula, *Toc: A Media Novel*, as the object of analysis.

Undoubtedly, *IU Journal of Translation Studies* is still in its infancy; yet, we hope that it will help increase the number of publications in the field of Translation Studies and provide a forum for academicians and practitioners in our region.

Alev Bulut-Betül Parlak
Editors-in-chief